

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

RESOLUCIÓ de 27 de maig de 2021, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual s'estableixen les directrius generals per a l'organització curricular dels cursos primer i segon d'Educació Secundària Obligatoria per al curs 2021-2022. [2021/6044]

Índex

Preàmbul
Primer. Objecte
Segon. Àmbit d'aplicació
Tercer. Finalitat i objectius
Quart. Organització curricular del primer curs de l'Educació Secundària Obligatoria
Cinqué. Organització curricular del segon curs de l'Educació Secundària Obligatoria
Sisé. Programacions didàctiques
Seté. Avaluació i promoció
Huité. Coordinació del professorat
Nové. Organització dels centres per a la inclusió
Desé. L'acció tutorial
Onzé. Assessorament i suport
Dotzé. Formació, recursos i reconeixement per al professorat

PREÀMBUL

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, determina en l'article 24.4, en relació amb l'organització dels cursos de primer a tercer d'Educació Secundària Obligatoria, que, per tal d'afavorir la transició entre l'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatoria, en l'organització d'aquesta última les administracions educatives procuraran que l'alumnat de primer i segon cursen un màxim d'una matèria més que el nombre d'àrees que componen el darrer cicle d'Educació Primària. A més, en l'article 24.7, indica que els centres educatius podran establir organitzacions didàctiques que impliquen impartir conjuntament diferents matèries d'un mateix àmbit, d'acord amb el seu projecte educatiu.

El Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat, concreta en els articles 16 i 17 que correspon a les administracions educatives regular les mesures d'atenció a la diversitat, organitzatives i curriculars, incloent-hi les mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, que permeten als centres, en l'exercici de la seua autonomia, una organització flexible dels ensenyaments, i preveuen, entre aquestes mesures, la integració de matèries en àmbits amb la finalitat de facilitar la transició de l'alumnat entre l'Educació Primària i el primer curs de l'Educació Secundària Obligatoria.

El Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i l'ordenació acadèmica de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana, modificat pel Decret 136/2015, de 4 de setembre, i el Decret 51/2018, de 27 d'abril, considera en l'article 22, de mesures d'atenció a la diversitat, i en l'article 31, referit a la transició de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria, que els centres podran incorporar en els seus plans de transició, entre altres mesures, la integració de matèries en àmbits de coneixement en el primer curs de l'etapa.

L'Ordre 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària fins a l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana, concreta en l'article 8 les formes organitzatives específiques en el pla de transició, tot indicant que els centres docents d'Educació Secundària Obligatoria, en el marc de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, podran integrar matèries en àmbits, amb l'objectiu, entre altres, de

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

RESOLUCIÓN de 27 de mayo de 2021, de la Secretaría Autónoma de Educación y Formación Profesional, por la cual se establecen las directrices generales para la organización curricular de los cursos primero y segundo de Educación Secundaria Obligatoria para el curso 2021-2022. [2021/6044]

Índice

Preámbulo
Primero. Objeto
Segundo. Ámbito de aplicación
Tercero. Finalidad y objetivos
Cuarto. Organización curricular del primer curso de la Educación Secundaria Obligatoria
Quinto. Organización curricular del segundo curso de la Educación Secundaria Obligatoria
Sexto. Programaciones didácticas
Séptimo. Evaluación y promoción
Octavo. Coordinación del profesorado
Noveno. Organización de los centros para la inclusión
Décimo. La acción tutorial
Undécimo. Asesoramiento y apoyo
Duodécimo. Formación, recursos y reconocimiento para el profesorado

PREÁMBULO

La Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, modificada por la Ley orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, determina en su artículo 24.4, en relación con la organización de los cursos de primero a tercero de Educación Secundaria Obligatoria que, para favorecer la transición entre la Educación Primaria y la Educación Secundaria Obligatoria, en la organización de esta última las administraciones educativas procurarán que el alumnado de primero y segundo cursen un máximo de una materia más que el número de áreas que componen el último ciclo de Educación Primaria. Además, en el artículo 24.7, indica que los centros educativos podrán establecer organizaciones didácticas que impliquen impartir conjuntamente diferentes materias de un mismo ámbito, de acuerdo con su proyecto educativo.

El Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, por el cual se establece el currículum básico de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato, concreta en los artículos 16 y 17 que corresponde a las administraciones educativas regular las medidas de atención a la diversidad, organizativas y curriculares, incluidas las medidas de atención al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, que permiten en los centros, en el ejercicio de su autonomía, una organización flexible de las enseñanzas, y prevén, entre estas medidas, la integración de materias en ámbitos con la finalidad de facilitar la transición del alumnado entre la Educación Primaria y el primer curso de la Educación Secundaria Obligatoria.

El Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el cual se establece el currículum y la ordenación académica de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunidad Valenciana, modificado por el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, y el Decreto 51/2018, de 27 de abril, considera en el artículo 22, de medidas de atención a la diversidad, y en el artículo 31, referido a la transición de la Educación Primaria a la Educación Secundaria Obligatoria, que los centros podrán incorporar en sus planes de transición, entre otras medidas, la integración de materias en ámbitos de conocimiento en el primer curso de la etapa.

La Orden 46/2011, de 8 de junio, de la Conselleria de Educación, por la cual se regula la transición desde la etapa de Educación Primaria a la de Educación Secundaria Obligatoria en la Comunidad Valenciana, concreta en el artículo 8 las formas organizativas específicas en el plan de transición, indicando que los centros docentes de Educación Secundaria Obligatoria, en el marco de su autonomía pedagógica y organizativa, podrán integrar materias en ámbitos, con el objetivo, entre otros,

disminuir el nombre de professores i de professors que intervé en un mateix grup. Aquesta integració de matèries en àmbits haurà de respectar els objectius, continguts i criteris d'avaluació de totes les matèries que s'hi integren, així com l'horari assignat al conjunt de les matèries, i tindrà efectes en l'organització dels ensenyaments, però no en tindrà en les decisions associades a la promoció. Quant al professorat encarregat d'impartir els àmbits en què s'integren distintes matèries, haurà de ser professorat pertanyent als departaments didàctics de les matèries que configuren els àmbits i, preferentment, amb destinació definitiva en el centre.

El Reial Decret llei 31/2020, de 29 de setembre, adopta mesures urgents en l'àmbit de l'educació no universitària.

La Resolució de 29 març de 2021, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'adaptació del currículum, les programacions didàctiques i els criteris d'avaluació, promoció i titulació durant el curs 2020-2021, davant de la situació ocasionada per la Covid-19, en el punt quart, apartat III, 8, referit a l'organització del curs 2021-2022 en l'Educació Secundària Obligatoria, estableix que, durant l'esmentat curs, es mantindrà l'organització curricular per àmbits de coneixement en tots els grups del primer curs d'Educació Secundària Obligatoria de tots els centres educatius, d'acord amb la nova regulació que s'elabore, establint les directrius generals per a l'organització curricular dels cursos primer i segon d'Educació Secundària Obligatoria per al curs 2021-2022, i que els centres que així ho consideren podran optar per aquesta organització curricular en el segon curs d'Educació Secundària Obligatoria, d'acord amb les directrius generals que s'establisquen.

L'organització del currículum per àmbits combina l'aprenentatge competencial i significatiu del treball globalitzat amb el respecte per les diferents aproximacions al coneixement que tenen les diferents especialitats. Treballar de manera interdisciplinària i globalitzada afavoreix l'aprenentatge competencial de tot l'alumnat. A més, facilita la transició de l'alumnat procedent de sisè de Primària. Treballar per àmbits permet atendre i enriquir tot l'alumnat, tant aquell amb més dificultats d'aprenentatge com aquell amb una major capacitat i motivació per aprendre.

Una organització globalitzada i interdisciplinària suposa canvis en la manera d'entendre el procés d'ensenyament, en l'organització dels espais, horaris i agrupament de l'alumnat, en l'organització dels horaris del professorat, en la coordinació del professorat, en la gestió de l'aula, en la metodologia de treball i en l'ús de les llengües vehiculars.

De conformitat amb el Decret 5/2019, de 16 de juny, del president de la Generalitat Valenciana, pel qual es determinen el nombre i la denominació de les conselleries, i les seues atribucions (DOGV 8572, 17.06.2019), i el Decret 7/2019, de 20 de juny, del president de la Generalitat Valenciana, pel qual es determinen les secretaries autonòmiques de l'Administració del Consell (DOGV 8576, 21.06.2019), i d'acord amb la normativa indicada, resolc:

Primer. Objecte

Aquesta resolució té per objecte establir les directrius generals per a l'organització curricular dels cursos primer i segon d'Educació Secundària Obligatoria per al curs 2021-2022, d'acord amb el que s'estableix en el punt quart, apartat III, 8, de la Resolució de 29 març, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'adaptació del currículum, les programacions didàctiques i els criteris d'avaluació, promoció i titulació durant el curs 2020-2021, davant de la situació ocasionada per la Covid-19.

Segon. Àmbit d'aplicació

Serà aplicable en tots els centres docents sostinguts amb fons públics degudament autoritzats que impartisquen els ensenyaments als quals es refereix l'article 3 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, en l'àmbit de les competències de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

de disminuir el número de profesoras y de profesores que interviene en un mismo grupo. Esta integración de materias en ámbitos tendrá que respetar los objetivos, contenidos y criterios de evaluación de todas las materias que se integran, así como el horario asignado al conjunto de las materias, y tendrá efectos en la organización de las enseñanzas, pero no los tendrá en las decisiones asociadas a la promoción. En cuanto al profesorado encargado de impartir los ámbitos en los que se integran distintas materias, tendrá que ser profesorado perteneciente a los departamentos didácticos de las materias que configuran los ámbitos y, preferentemente, con destino definitivo en el centro.

El Real Decreto ley 31/2020, de 29 de septiembre, adopta medidas urgentes en el ámbito de la educación no universitaria.

La Resolución de 29 marzo de 2021, de la Secretaría Autónoma de Educación y Formación Profesional, por la cual se dictan instrucciones para la adaptación del currículum, las programaciones didácticas y los criterios de evaluación, promoción y titulación durante el curso 2020-2021, ante la situación ocasionada por la Covid-19, en su punto cuarto, apartado III, 8, referido a la organización del curso 2021-2022 en la Educación Secundaria Obligatoria, establece que, durante el mencionado curso, se mantendrá la organización curricular por ámbitos de conocimiento en todos los grupos del 1º curso de la Educación Secundaria Obligatoria de todos los centros educativos, de acuerdo con la nueva regulación que se elabore, estableciendo las directrices generales para la organización curricular de los cursos primero y segundo de Educación Secundaria Obligatoria para el curso 2021-2022, y que los centros que así lo consideren podrán optar por esta organización curricular en el 2º curso de Educación Secundaria Obligatoria, de acuerdo con las directrices generales que se establezcan.

La organización del currículum por ámbitos combina el aprendizaje competencial y significativo del trabajo globalizado con el respeto por las diferentes aproximaciones al conocimiento que tienen las diferentes especialidades. Trabajar de manera interdisciplinaria y globalizada favorece el aprendizaje competencial de todo el alumnado. Además, facilita la transición del alumnado procedente de 6º de Primaria. Trabajar por ámbitos permite atender y enriquecer a todo el alumnado, tanto aquel con más dificultades de aprendizaje como aquel con una mayor capacidad y motivación para aprender.

Una organización globalizada e interdisciplinaria supone cambios en la manera de entender el proceso de enseñanza, en la organización de los espacios, horarios y agrupamiento del alumnado, en la organización de los horarios del profesorado, en la coordinación del profesorado, en la gestión del aula, en la metodología de trabajo y en el uso de las lenguas vehiculares.

De conformidad con el Decreto 5/2019, de 16 de junio, del presidente de la Generalitat Valenciana, por el cual se determinan el número y la denominación de las consellerias, y sus atribuciones (DOGV 8572, 17.06.2019), y el Decreto 7/2019, de 20 de junio, del presidente de la Generalitat Valenciana, por el cual se determinan las secretarías autonómicas de la Administración del Consell (DOGV 8576, 21.06.2019), y de acuerdo con la normativa indicada, resuelvo:

Primero. Objeto

Esta resolución tiene por objeto establecer las directrices generales para la organización curricular de los cursos primero y segundo de Educación Secundaria Obligatoria para el curso 2021-2022, de acuerdo con aquello establecido en su punto cuarto, apartado III, 8, de la Resolución de 29 marzo, de la Secretaría Autónoma de Educación y Formación Profesional, por la cual se dictan instrucciones para la adaptación del currículum, las programaciones didácticas y los criterios de evaluación, promoción y titulación durante el curso 2020-2021, ante la situación ocasionada por la Covid-19.

Segundo. Ámbito de aplicación

Será aplicable en todos los centros docentes sostenidos con fondos públicos debidamente autorizados que impartan las enseñanzas a las cuales se refiere el artículo 3 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, modificada por la Ley orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, en el ámbito de las competencias de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte.

Tercer. Finalitat i objectius

La finalitat fonamental que es pretén amb aquesta organització curricular és, d'una banda, facilitar una transició adequada de tot l'alumnat procedent del sisé curs de l'Educació Primària al primer curs de l'Educació Secundària Obligatòria, i d'una altra, possibilitar que aquells centres que així ho determinen, d'acord amb la seua autonomia organitzativa, puguen mantenir l'organització curricular per àmbits desenvolupada en el primer curs de l'Educació Secundària Obligatòria durant el curs 2020-2021 també en el segon curs d'aquesta etapa durant el curs 2021-2022.

Aquesta organització curricular ha de contribuir, des de la mateixa estructura del currículum i des de la metodologia de treball, a la consecució dels objectius següents:

a) Consolidar i reforçar els aprenentatges essencials per a un adequat desenvolupament de les competències clau de l'Educació Secundària Obligatòria.

b) Motivar l'alumnat cap als aprenentatges actius a través de metodologies innovadores, tant l'alumnat amb majors dificultats d'aprenentatge com l'alumnat amb major capacitat i motivació per a aprendre.

c) Promoure estratègies que faciliten la coordinació i el treball conjunt dels equips docents que imparteixen classe a un mateix grup d'alumnes.

d) Promoure la codocència del professorat de diferents departaments didàctics, amb la col·laboració del departament d'orientació, en especial de les i dels mestres especialistes en pedagogia terapèutica i en audició i llenguatge, per a afavorir l'atenció a la diversitat de l'alumnat.

Quart. Organització curricular del primer curs de l'Educació Secundària Obligatòria

1. L'organització curricular de primer de l'Educació Secundària Obligatòria serà una proposta flexible d'agrupació de matèries per àmbits de coneixement. Aquesta proposta es concretarà per part dels centres en funció de les seues característiques i de les necessitats de l'alumnat procedent del sisé curs de l'Educació Primària.

2. Aquesta organització curricular permetrà diverses possibilitats d'agrupació de diferents matèries en àmbits, amb les condicions que s'indiquen a continuació:

a) En els casos que s'agrupen dues matèries en un àmbit, s'assignaran aquestes hores a un dels dos departaments didàctics implicats, procurant una distribució equilibrada dels diferents grups de primer curs entre els dos departaments.

b) En els casos que s'agrupen tres o més matèries en un àmbit de coneixement, els centres podran adjudicar aquest àmbit als dos departaments didàctics implicats que el centre considere més adequats.

c) Els casos *a* i *b* es podran desenvolupar en règim de codocència, amb la participació simultània de més d'un professor o d'una professora en la mateixa aula.

d) La suma dels àmbits que cada centre haja decidit organitzar més el nombre de matèries no agrupades no podrà ser superior a 8.

3. Si algun centre considera adequat introduir una matèria optativa en un àmbit, aquesta matèria s'impartirà al conjunt de l'alumnat d'aquest grup.

4. L'estructura curricular que s'adopte s'aplicarà en tots els grups de primer d'Educació Secundària Obligatòria del centre.

5. Les hores setmanals dedicades a cada àmbit seran, amb caràcter general, la suma de les hores establides en el currículum oficial a les diferents matèries que el componen.

6. A l'hora de distribuir les matèries per àmbits d'aprenentatge, cal atendre el que estableix el projecte lingüístic de centre autoritzat del Programa d'educació plurilingüe i intercultural (PEPLI) pel que fa a metodologia i llengua vehicular.

Cinqué. Organització curricular del segon curs de l'Educació Secundària Obligatòria

1. L'organització curricular del segon curs de l'Educació Secundària Obligatòria, si així ho determinen els centres en l'àmbit de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, podrà ser una proposta flexible d'agrupació de matèries per àmbits de coneixement. Aquesta proposta

Tercero. Finalidad y objetivos

La finalidad fundamental que se pretende con esta organización curricular es, por un lado, facilitar una transición adecuada de todo el alumnado procedente del sexto curso de la Educación Primaria al primer curso de la Educación Secundaria Obligatoria, y de otra, posibilitar que aquellos centros que así lo determinen, de acuerdo con su autonomía organizativa, puedan mantener la organización curricular por ámbitos desarrollada en el primer curso de la Educación Secundaria Obligatoria durante el curso 2020-2021 también en el segundo curso de esta etapa durante el curso 2021-2022.

Esta organización curricular tiene que contribuir, desde la misma estructura del currículum y desde la metodología de trabajo, a la consecución de los objetivos siguientes:

a) Consolidar y reforzar los aprendizajes esenciales para un adecuado desarrollo de las competencias clave de la Educación Secundaria Obligatoria.

b) Motivar al alumnado hacia los aprendizajes activos a través de metodologías innovadoras, tanto al alumnado con mayores dificultades de aprendizaje como al alumnado con mayor capacidad y motivación para aprender.

c) Promover estrategias que facilitan la coordinación y el trabajo conjunto de los equipos docentes que imparten clase a un mismo grupo de alumnos.

d) Promover la codocencia del profesorado de diferentes departamentos didácticos, con la colaboración del departamento de orientación, en especial de las maestras y de los maestros especialistas en pedagogía terapéutica y en audición y lenguaje, para favorecer la atención a la diversidad del alumnado.

Cuarto. Organización curricular del primer curso de la Educación Secundaria Obligatoria

1. La organización curricular de primero de la Educación Secundaria Obligatoria será una propuesta flexible de agrupación de materias por ámbitos de conocimiento. Esta propuesta se concretará por parte de los centros en función de sus características y de las necesidades del alumnado procedente del sexto curso de la Educación Primaria.

2. Esta organización curricular permitirá diversas posibilidades de agrupación de diferentes materias en ámbitos, con las condiciones que se indican a continuación:

a) En los casos que se agrupen dos materias en un ámbito, se asignarán estas horas a uno de los dos departamentos didácticos implicados, procurando una distribución equilibrada de los diferentes grupos de primer curso entre los dos departamentos.

b) En los casos en que se agrupen tres o más materias en un ámbito de conocimiento, los centros podrán adjudicar este ámbito a los dos departamentos didácticos implicados que el centro considere más adecuados.

c) Los casos *a* y *b* se podrán desarrollar en régimen de codocencia, con la participación simultánea de más de un profesor o de una profesora en la misma aula.

d) La suma de los ámbitos que cada centro haya decidido organizar más el número de materias no agrupadas no podrá ser superior a 8.

3. Si algún centro considera adecuado introducir una materia optativa en un ámbito, esta materia se impartirá al conjunto del alumnado de ese grupo.

4. La estructura curricular que se adopte se aplicará en todos los grupos de primero de Educación Secundaria Obligatoria del centro.

5. Las horas semanales dedicadas a cada ámbito serán, con carácter general, la suma de las horas establecidas en el currículum oficial en las diferentes materias que lo componen.

6. A la hora de distribuir las materias por ámbitos de aprendizaje, es necesario atender a lo que establece el proyecto lingüístico de centro autorizado del Programa de educación plurilingüe e intercultural (PEPLI) en lo referente a la metodología y lengua vehicular.

Quinto. Organización curricular del segundo curso de la Educación Secundaria Obligatoria

1. La organización curricular del segundo curso de la Educación Secundaria Obligatoria, si así lo determinan los centros en el ámbito de su autonomía pedagógica y organizativa, podrá ser una propuesta flexible de agrupación de materias por ámbitos de conocimiento. Esta pro-

es concretarà per part dels centres en funció de les seues característiques i de l'avaluació del treball realitzat durant el curs anterior.

2. Aquesta organització curricular permetrà diferents possibilitats d'agrupació de diferents matèries en àmbits, amb les condicions que s'indiquen a continuació:

a) En els casos que s'agrupen dues matèries en un àmbit, s'assignaran aquestes hores a un dels dos departaments didàctics implicats, procurant una distribució equilibrada dels diferents grups de segon curs entre els dos departaments.

b) En els casos que s'agrupen tres o més matèries en un àmbit de coneixement, els centres podran adjudicar aquest àmbit als dos departaments didàctics implicats que el centre considere més adequats.

c) Els casos *a* i *b* es podran desenvolupar en règim de codocència, amb la participació simultània de més d'un professor o d'una professora en la mateixa aula.

d) Els centres podran constituir els àmbits que consideren necessaris sense haver d'aplicar cap limitació respecte al nombre de les matèries incloses i a les matèries no agrupades en els àmbits.

3. Si algun centre considera adequat introduir una matèria optativa en un àmbit, aquesta matèria s'impartirà al conjunt de l'alumnat del grup.

4. L'estructura curricular que s'adopte s'aplicarà en tots els grups de segon de l'Educació Secundària Obligatoria del centre.

5. Les hores setmanals dedicades a cada àmbit seran, amb caràcter general, la suma de les hores establides en el currículum oficial a les diferents matèries que el componen.

6. A l'hora de distribuir les matèries per àmbits d'aprenentatge, cal atendre el que estableix el projecte lingüístic de centre autoritzat del Programa d'educació plurilingüe i intercultural (PEPLI) pel que fa a metodologia i llengua vehicular.

Sisé. Programacions didàctiques

1. La programació didàctica de cada àmbit atindrà el currículum de les matèries que el formen i inclourà, almenys, aquests elements:

a) L'organització, seqüenciació i temporalització dels continguts de l'àmbit.

b) La contribució de l'àmbit a l'assoliment de les competències clau i dels objectius de l'Educació Secundària Obligatoria.

c) La seqüenciació i concreció dels criteris d'avaluació.

d) Els procediments i instruments d'avaluació i els criteris de qualificació de l'aprenentatge de l'alumnat.

e) La metodologia, els materials curriculars i els recursos didàctics.

f) Les mesures d'atenció a la diversitat.

g) Les activitats de reforç i de suport per a recuperar els aprenentatges no adquirits en el curs anterior.

h) Les activitats complementàries, d'acord amb el que s'estableix en la programació general anual del centre.

2. Les programacions didàctiques han d'incloure aspectes metodològics i d'organització propis que requereixen els entorns virtuals d'aprenentatge (EVA), així com les noves funcions del professorat i de l'alumnat. Cal prioritzar els models col·laboratius de treball, els models de tutorització i dinamització que reforcen l'aprenentatge autònom de l'alumnat i l'acompanyament pautat en aquest procés.

3. En la programació de l'àmbit participaran els departaments de les matèries agrupades en aquest, que serà concretada per qui l'haja d'impartir en cada grup, siga un professor o una professora individual siga en règim de codocència.

4. En l'URL <https://portal.edu.gva.es/formaciodelprofessorat/va/recursos-ambits-eso/> s'inclouen orientacions per a accedir als recursos didàctics proporcionats pels CEFIRE o pels centres educatius per al desenvolupament dels àmbits, així com una relació de centres amb organització curricular per àmbits en segon d'ESO amb el detall de la seua organització curricular en l'esmentat curs.

5. També es pot trobar informació i orientacions sobre el treball per àmbits i sobre les programacions en àmbits en l'URL https://www.rebostdigital.gva.es/pd_i_ambits/ambits/

Seté. Avaluació i promoció

1. L'avaluació dels àmbits s'ha de realitzar de manera globalitzada d'acord amb la consecució dels objectius del nivell dins de l'etapa i de l'adquisició de les competències clau; però la qualificació (el resultat

puesta se concretará por parte de los centros en función de sus características y de la evaluación del trabajo realizado durante el curso anterior.

2. Esta organización curricular permitirá diferentes posibilidades de agrupación de diferentes materias en ámbitos, con las condiciones que se indican a continuación:

a) En los casos que se agrupen dos materias en un ámbito, se asignarán estas horas a uno de los dos departamentos didácticos implicados, procurando una distribución equilibrada de los diferentes grupos de segundo curso entre los dos departamentos.

b) En los casos que se agrupen tres o más materias en un ámbito de conocimiento, los centros podrán adjudicar este ámbito a los dos departamentos didácticos implicados que el centro considere más adecuados.

c) Los casos *a* y *b* se podrán desarrollar en régimen de codocencia, con la participación simultánea de más de un profesor o de una profesora en la misma aula.

d) Los centros podrán constituir los ámbitos que consideren necesarios sin tener que aplicar ninguna limitación respecto al número de las materias incluidas y a las materias no agrupadas en los ámbitos.

3. Si algún centro considera adecuado introducir una materia optativa en un ámbito, esta materia se impartirá al conjunto del alumnado del grupo.

4. La estructura curricular que se adopte se aplicará en todos los grupos de segundo de la Educación Secundaria Obligatoria del centro.

5. Las horas semanales dedicadas a cada ámbito serán, con carácter general, la suma de las horas establecidas en el currículum oficial en las diferentes materias que lo componen.

6. A la hora de distribuir las materias por ámbitos de aprendizaje, es necesario atender a lo que establece el proyecto lingüístico de centro autorizado del Programa de educación plurilingüe e intercultural (PEPLI) en lo referente a la metodología y lengua vehicular.

Sexto. Programaciones didácticas

1. La programación didáctica de cada ámbito atenderá el currículo de las materias que lo forman e incluirá, al menos, estos elementos:

a) La organización, secuenciación y temporalización de los contenidos del ámbito.

b) La contribución del ámbito al logro de las competencias clave y de los objetivos de la Educación Secundaria Obligatoria.

c) La secuenciación y concreción de los criterios de evaluación.

d) Los procedimientos e instrumentos de evaluación y los criterios de calificación del aprendizaje del alumnado.

e) La metodología, los materiales curriculares y los recursos didácticos.

f) Las medidas de atención a la diversidad.

g) Las actividades de refuerzo y de apoyo para recuperar los aprendizajes no adquiridos en el curso anterior.

h) Las actividades complementarias, de acuerdo con lo establecido en la programación general anual del centro.

2. Las programaciones didácticas deben incluir aspectos metodológicos y de organización propios que requieren los entornos virtuales de aprendizaje (EVA), así como las nuevas funciones del profesorado y del alumnado. Hay que priorizar los modelos colaborativos de trabajo, los modelos de tutorización y dinamización que refuerzan el aprendizaje autónomo del alumnado y el acompañamiento pautado en este proceso.

3. En la programación del ámbito participarán los departamentos de las materias agrupadas en este, que será concretada por quien la haya de impartir en cada grupo, sea un profesor o una profesora individual sea en régimen de codocencia.

4. En la URL <https://portal.edu.gva.es/formaciodelprofessorat/es/recursos-ambitos-eso/> se incluyen orientaciones para acceder a los recursos didácticos proporcionados por los CEFIRE o por los centros educativos para el desarrollo de los ámbitos, así como una relación de centros con organización curricular por ámbitos en 2º de ESO con el detalle de su organización curricular en dicho curso.

5. También se puede encontrar información y orientaciones sobre el trabajo por ámbitos y sobre las programaciones en ámbitos en la URL https://www.rebostdigital.gva.es/pd_i_ambits/ambits/

Séptimo. Evaluación y promoción

1. La evaluación de los ámbitos debe realizarse de manera globalizada de acuerdo con la consecución de los objetivos del nivel dentro de la etapa y de la adquisición de las competencias clave; pero la califica-

acadèmic que apareix a l'expedient) de cadascuna de les matèries que integren els àmbits s'ha de consignar per separat.

2. En el treball globalitzat en un àmbit s'han d'incloure continguts i criteris d'avaluació relacionats amb la competència lingüística, tant si alguna matèria de llengua forma part de l'àmbit com si no, seguint les especificacions del Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana. En el currículum de cada matèria es troben continguts i criteris d'avaluació amb un caràcter marcadament comunicatiu. Per a programar aquests continguts i criteris d'avaluació, cal seguir les orientacions de l'enfocament metodològic del Tractament integrat de llengua i continguts (TILC).

3. L'article 2 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana, indica que l'avaluació en Educació Secundària Obligatoria és contínua i formativa. Atés el caràcter continu de l'avaluació, aquesta té com a finalitat detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar-ne les causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat. Per la seua banda, el caràcter formatiu implica que l'avaluació és una eina idònia per a la millora tant dels processos d'ensenyament com dels processos d'aprenentatge. Així mateix, l'avaluació és integradora, col·laborativa i participativa, per la qual cosa els centres i els equips docents avaluadors han de garantir els mitjans i les estratègies adients perquè l'alumnat i les famílies s'integren, col·laboren i participen activament en els diferents processos lligats a l'avaluació.

Huitè. Coordinació del professorat

1. L'organització del centre ha de facilitar la coordinació del professorat dels àmbits.

2. La coordinació del professorat d'un àmbit comprén la programació didàctica de l'àmbit, la planificació i disseny del projecte, tasca o unitats didàctiques, la gestió de l'aula, l'avaluació i l'acció tutorial.

Novè. Organització dels centres per a la inclusió

1. L'educació inclusiva és la que ofereix la millor resposta educativa a la diversitat de l'alumnat, posant especial èmfasi en les situacions de major vulnerabilitat o risc d'exclusió. La seua principal finalitat és la presència, participació i aprenentatge de tot l'alumnat.

2. La integració de matèries en àmbits en el primer curs de l'Educació Secundària Obligatoria constitueix una resposta inclusiva en la mesura que millora la continuïtat dels aprenentatges de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria, afavoreix el desenvolupament de les competències de l'alumnat, flexibilitza el currículum i facilita el suport dins de l'aula.

3. Així mateix, la integració de continguts en àmbits, tant en primer com en segon curs de l'Educació Secundària Obligatoria, permet el desenvolupament d'altres mesures de resposta educativa per a la inclusió recollides en l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

4. El departament d'orientació assessorarà el centre en el disseny dels àmbits i es coordinarà amb el professorat que treballa en aquests, per a afavorir el canvi metodològic i la incorporació dels principis del Disseny universal d'aprenentatge (DUA) i l'accessibilitat, en una proposta curricular que siga flexible i que atenga la diversitat de l'alumnat.

5. El personal especialitzat de suport a la inclusió del departament d'orientació, especialment les i els mestres de pedagogia terapèutica, col·laborarà amb el professorat dels àmbits per a facilitar el treball en codocència i afavorirà el suport dins de l'aula d'aquests.

ción (el resultado académico que aparece en el expediente) de cada una de las materias que integran los ámbitos se consignará por separado.

2. En el trabajo globalizado en un ámbito se incluirán contenidos y criterios de evaluación relacionados con la competencia lingüística, tanto si alguna materia de lengua forma parte del ámbito como si no, siguiendo las especificaciones del Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que establece el currículo y despliega la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunidad Valenciana. En el currículum de cada materia se encuentran contenidos y criterios de evaluación con un carácter marcadamente comunicativo. Para programar estos contenidos y criterios de evaluación es necesario seguir las orientaciones del enfoque metodológico del Tratamiento integrado de lengua y contenidos (TILC).

3. El artículo 2 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la evaluación en Educación Secundaria Obligatoria, en Bachillerato y en las enseñanzas de la Educación de las Personas Adultas en la Comunidad Valenciana, indica que la evaluación en Educación Secundaria Obligatoria es continua y formativa. Dado el carácter continuo de la evaluación, esta tiene como finalidad detectar las dificultades en el momento en que se produzcan, analizar las causas y, en consecuencia, reorientar la intervención educativa y adecuarla a la diversidad de capacidades, ritmos de aprendizaje, intereses y motivaciones del alumnado. Por su parte, el carácter formativo implica que la evaluación es una herramienta idónea para la mejora tanto de los procesos de enseñanza como de los procesos de aprendizaje. Asimismo, la evaluación es integradora, colaborativa y participativa, por lo que los centros y los equipos docentes evaluadores deben garantizar los medios y las estrategias adecuadas para que el alumnado y las familias se integren, colaboren y participen activamente en los diferentes procesos ligados a la evaluación.

Octavo. Coordinación del profesorado

1. La organización del centro facilitará la coordinación del profesorado de los ámbitos.

2. La coordinación del profesorado de un ámbito comprende la programación didáctica del ámbito, la planificación y diseño del proyecto, tarea o unidades didácticas, la gestión del aula, la evaluación y la acción tutorial.

Noveno. Organización de los centros para la inclusión

1. La educación inclusiva es la que ofrece la mejor respuesta educativa a la diversidad del alumnado, poniendo especial énfasis en las situaciones de mayor vulnerabilidad o riesgo de exclusión. Su principal finalidad es la presencia, participación y aprendizaje de todo el alumnado.

2. La integración de materias en ámbitos en el primer curso de la Educación Secundaria Obligatoria constituye una respuesta inclusiva en la medida en que mejora la continuidad de los aprendizajes de la Educación Primaria en la Educación Secundaria Obligatoria, favorece el desarrollo de las competencias del alumnado, flexibilita el currículo y facilita el apoyo dentro del aula.

3. Asimismo, la integración de contenidos en ámbitos, tanto en primer como en segundo curso de la Educación Secundaria Obligatoria, permite el desarrollo de otras medidas de respuesta educativa para la inclusión recogidas en la Orden 20/2019, de 30 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano.

4. El departamento de orientación asesorará al centro en el diseño de los ámbitos y se coordinará con el profesorado que trabaje en estos, para favorecer el cambio metodológico y la incorporación de los principios del Diseño universal de aprendizaje (DUA) y la accesibilidad, en una propuesta curricular que sea flexible y que atienda a la diversidad del alumnado.

5. El personal especializado de apoyo a la inclusión del departamento de orientación, especialmente las maestras y los maestros de pedagogía terapéutica, colaborará con el profesorado de los ámbitos para facilitar el trabajo en codocencia y favorecerá el apoyo dentro del aula de estos.

Desé. L'acció tutorial

1. L'acció tutorial és el conjunt d'accions educatives que contribueixen, en col·laboració amb les famílies, a la consecució de les competències personals, cognitives, emocionals i socials de l'alumnat, necessàries per a poder desenvolupar el seu projecte personal, acadèmic i professional.

2. L'acció tutorial és responsabilitat del conjunt del professorat que intervé en un mateix grup, i adquireix especial importància en moments de transició entre etapes.

En l'organització per àmbits és fonamental la coordinació entre l'equip docent d'un mateix grup d'alumnat.

3. El pla d'acció tutorial es dissenyarà amb l'assessorament del departament d'orientació, i recollirà totes les actuacions a desenvolupar en els diferents àmbits de la tutoria: actuacions amb el grup, amb l'alumnat de manera individual, amb les famílies i amb l'equip docent.

4. La tutoria s'assignarà, preferentment, a una de les professores o dels professors que imparteix els àmbits acordats pel centre. Es podrà assignar a altres professors o professores implicats per a reforçar l'acció tutorial en règim de cotutoria. A més, en les situacions excepcionals que pogueren donar-se al llarg del curs, aquesta cotutoria permetrà un millor acompanyament a l'alumnat i a les seues famílies.

Onzé. Assessorament i suport

1. El personal dels centres de formació, innovació i recursos educatius (CEFIRE) i la Inspecció d'Educació col·laboraran amb les direccions dels centres educatius assessorant i donant suport a les actuacions desenvolupades.

2. En tots aquells aspectes relacionats amb el treball de la competència lingüística en un entorn plurilingüe i l'aplicació de les metodologies adequades per a la seua implementació, com ara l'elaboració de les programacions didàctiques, la proposta i planificació d'activitats d'innovació, l'adequació dels programes lingüístics a l'organització del centre, l'elaboració de material de suport i la detecció de materials curriculars, els centres podran comptar amb les orientacions i el suport de l'assessoria del Servei d'Educació Plurilingüe.

Dotzé. Formació, recursos i reconeixement per al professorat

1. Formació del professorat

Els CEFIRE, a través de les seues assessories de referència territorial i dels seus àmbits de coneixement, assessoraran els centres i, especialment, el professorat que haja d'impartir els diferents àmbits a través d'una oferta de formació específica. Aquesta oferta formativa preveurà, entre altres, les actuacions següents:

a) Formació en els CEFIRE. S'oferiran diverses activitats formatives sobre formació bàsica de la part organitzativa, curricular i pedagògica per al desenvolupament dels àmbits durant la segona quinzena de juny i primera quinzena de juliol de 2021.

Amb la intenció d'oferir una especialització formativa en relació al treball per àmbits, la xarxa de centres de formació, innovació i recursos per al professorat oferirà l'itinerari formatiu Treball per àmbits.

b) Formació en els centres. En la convocatòria dels programes d'activitats formatives (PAF) els centres podran dissenyar i desenvolupar la pròpia formació en les diferents modalitats: projectes de formació en centres, seminaris o grups de treball.

c) La Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, a través de la Subdirecció General de Formació del Professorat i la Direcció General d'Innovació Educativa i Ordenació, organitzarà jornades d'intercanvi d'experiències en les diferents àrees territorials dels CEFIRE per al professorat que estiga impartint els diferents àmbits de coneixement.

2. Recursos per al professorat

Els CEFIRE facilitaran als centres materials curriculars que orienten el professorat en el desenvolupament de les programacions didàctiques dels diferents àmbits de coneixement.

Per a això, realitzaran, entre altres, les actuacions següents:

a) Selecció de materials ja elaborats pels centres amb experiència en el treball per àmbits referits a models de programació, propostes

Décimo. La acción tutorial

1. La acción tutorial es el conjunto de acciones educativas que contribuyen, en colaboración con las familias, a la consecución de las competencias personales, cognitivas, emocionales y sociales del alumnado, necesarias para poder desarrollar su proyecto personal, académico y profesional.

2. La acción tutorial es responsabilidad del conjunto del profesorado que interviene en un mismo grupo, y adquiere especial importancia en momentos de transición entre etapas.

En la organización por ámbitos es fundamental la coordinación entre el equipo docente de un mismo grupo de alumnos.

3. El plan de acción tutorial se diseñará con el asesoramiento del departamento de orientación, y recogerá todas las actuaciones a desarrollar en los diferentes ámbitos de la tutoría: actuaciones con el grupo, con el alumnado de forma individual, con las familias y con el equipo docente.

4. La tutoría se asignará, preferentemente, a una de las profesoras o profesores que imparte los ámbitos acordados por el centro. Se podrá asignar a otros profesores o profesoras implicados para reforzar la acción tutorial en régimen de cotutoría. Además, en las situaciones excepcionales que pudieran darse a lo largo del curso, esta cotutoría permitirá un mejor acompañamiento a los alumnos y a sus familias.

Undécimo. Asesoramiento y apoyo

1. El personal de los centros de formación, innovación y recursos educativos (CEFIRE) y la Inspección de Educación colaborarán con las direcciones de los centros educativos asesorando y apoyando las actuaciones desarrolladas.

2. En todos aquellos aspectos relacionados con el trabajo de la competencia lingüística en un entorno plurilingüe y la aplicación de las metodologías adecuadas para su implementación, tales como la elaboración de las programaciones didácticas, la propuesta y planificación de actividades de innovación, la adecuación de los programas lingüísticos a la organización del centro, la elaboración de material de apoyo y la detección de materiales curriculares, los centros podrán contar con las orientaciones y el apoyo de la asesoría del Servicio de Educación Plurilingüe.

Duodécimo. Formación, recursos y reconocimiento para el profesorado

1. Formación del profesorado

Los CEFIRE, a través de sus asesorías de referencia territorial y de sus ámbitos de conocimiento, asesorarán a los centros y, especialmente, al profesorado que deba impartir los diferentes ámbitos a través de una oferta de formación específica. Esta oferta formativa preverá, entre otras, las siguientes actuaciones:

a) Formación en los CEFIRE. Se ofrecerán diversas actividades formativas sobre formación básica de la parte organizativa, curricular y pedagógica para el desarrollo de los ámbitos durante la segunda quinzena de junio y primera quinzena de julio de 2021.

Con la intención de ofrecer una especialización formativa con relación al trabajo por ámbitos, la red de centros de formación, innovación y recursos para el Profesorado ofrecerá el itinerario formativo Trabajo por ámbitos.

b) Formación en los centros. En la convocatoria de los programas de actividades formativas (PAF) los centros podrán diseñar y desarrollar la propia formación en las diferentes modalidades: proyectos de formación en centros, seminarios o grupos de trabajo.

c) La Secretaría Autònoma de Educació i Formació Professional, a través de la Subdirecció General de Formació del Professorat i la Direcció General d'Innovació Educativa i Ordenació, organitzarà jornades d'intercanvi de experiències en les diferents àrees territorials dels CEFIRE per al professorat que estigui impartint els diferents àmbits de coneixement.

2. Recursos para el profesorado

Los CEFIRE facilitarán a los centros materiales curriculares que orienten al profesorado en el desarrollo de las programaciones didácticas de los diferentes ámbitos de conocimiento.

Para ello, realizarán, entre otras, las siguientes actuaciones:

a) Selección de materiales ya elaborados por los centros con experiencia en el trabajo por ámbitos referidos a modelos de programación, propuestas

de treball per projectes, unitats específiques i recursos per a l'avaluació.

b) Creació d'un espai telemàtic on el professorat podrà accedir a diversos fòrums de comunicació intercentres i compartir materials, tant de treball com organitzatius.

3. Reconeixement al professorat

La Subdirecció General de Formació del Professorat certificarà al professorat que impartisca àmbits 30 hores de formació, d'acord amb l'article 28 de l'Ordre 65/2012, de 26 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, que estableix el model de formació permanent del professorat i el disseny, reconeixement i registre de les activitats formatives.

València, 27 de maig de 2021.— El secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional: Miguel Soler Gracia.

propuestas de trabajo por proyectos, unidades específicas y recursos para la evaluación.

b) Creación de un espacio telemático donde el profesorado podrá acceder a diversos foros de comunicación intercentros y compartir materiales, tanto de trabajo como organizativos.

3. Reconocimiento al profesorado

La Subdirección General de Formación del Profesorado certificará al profesorado que imparta ámbitos 30 horas de formación, de acuerdo con el artículo 28 de la Orden 65/2012, de 26 de octubre, de la Consejería de Educación, Formación y Empleo, que establece el modelo de formación permanente del profesorado y el diseño, reconocimiento y registro de las actividades formativas.

València, 27 de mayo de 2021.— El secretario autonómico de Educación y Formación Profesional: Miguel Soler Gracia.